

Λουξεμβούργο, 25 Ιουνίου 2018
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Κέρας της Αφρικής/Ερυθρά Θάλασσα - Συμπεράσματα του Συμβουλίου (25 Ιουνίου 2018)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Κέρας της Αφρικής/την Ερυθρά Θάλασσα, όπως εγκρίθηκαν κατά την 3628η σύνοδο του Συμβουλίου στις 25 Ιουνίου 2018.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Κέρασ της Αφρικής/την Ερυθρά Θάλασσα

[Ερυθρά Θάλασσα]

1. Από γεωπολιτική και στρατηγική άποψη, οι δυο όχθες της Ερυθράς Θάλασσας έχουν τεράστια σημασία για το παγκόσμιο εμπόριο, την οικονομική ανάπτυξη και τη γενική σταθερότητα της περιοχής. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή έφεραν στην επιφάνεια τις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις στην Ερυθρά Θάλασσα και είναι πλέον επείγον αλλά και σκόπιμο να αναθερμανθούν οι σχέσεις και να δημιουργηθεί μια κοινότητα με κοινά συμφέροντα στα οποία περιλαμβάνονται το εμπόριο, οι επενδύσεις και η ασφάλεια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι πρόθυμη να συνεργασθεί με όλους τους αρμόδιους παράγοντες και να συμμετάσχει σε μια τέτοια επιχείρηση.
2. Η σταθερότητα στο Κέρασ της Αφρικής και η ελεύθερη ναυσιπλοΐα από τον Ινδικό Ωκεανό έως τη Μεσόγειο, μέσω της Ερυθράς Θάλασσας, δύο παράγοντες ζωτικής σημασίας για την Ευρώπη, κινδυνεύουν λόγω των εξελίξεων στην περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας. Η αναζήτηση επιρροής και στρατηγικών πλεονεκτημάτων, καθώς και η διαρκώς μεγαλύτερη στρατιωτικοποίηση της ακτής της Ερυθράς Θάλασσας, αυξάνουν τους κινδύνους στην περιοχή, με πιθανές παγκόσμιες συνέπειες. Η σύγκρουση στην Υεμένη οξύνει τις εντάσεις στην περιοχή και απειλεί την ασφάλεια των γειτόνων της, με δραματικές ανθρωπιστικές συνέπειες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε νέες εκτοπίσεις πληθυσμών, τόσο στην ίδια τη χώρα όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη κρίση στον Περσικό Κόλπο, η διένεξη της Υεμένης ενδέχεται να επηρεάσει άμεσα την ασφάλεια και τη μακροχρόνια σταθερότητα στην περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας και γύρω από αυτήν.

3. Αυτό που χρειάζεται για την ειρήνη, την ασφάλεια και την ανάπτυξη στην ευρύτερη αυτή περιοχή είναι περισσότερη συνεργασία και όχι ανταγωνισμός. Η έλλειψη ενός οργανωμένου και συμμετοχικού περιφερειακού φόρουμ για διάλογο και συνεργασία σε όλη την περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας εμποδίζει την πρόοδο σε πολλά θέματα, μεταξύ των οποίων η οικονομική ολοκλήρωση και η περιφερειακή ειρήνη και ασφάλεια. Η σημασία της θαλάσσιας οδού της Ερυθράς Θάλασσας, οι επιπτώσεις της κρίσης του Περσικού και της σύγκρουσης της Υεμένης, καθώς και συνεχιζόμενη επισφαλής κατάσταση που χαρακτηρίζει το Κέρας της Αφρικής καταδεικνύουν την ανάγκη σύστασης του φόρουμ αυτού. Δεδομένου ότι η Ευρώπη είναι προσηλωμένη εδώ και πολύ καιρό και έχει επενδύσει στην ευημερία και τη σταθερότητα της περιοχής, ενθαρρύνουμε τη δημιουργία ενός τέτοιου φόρουμ επείγοντως.
4. Η ΕΕ θα εντείνει τη συνεργασία της με όλες τις χώρες της περιοχής της Ερυθράς Θάλασσας, καθώς και άλλους αρμόδιους περιφερειακούς και διεθνείς φορείς, με σκοπό να προωθήσει τον διάλογο και να τους παροτρύνει να δράσουν κατά τρόπον ώστε να περιορισθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στη σταθερότητα της περιοχής. Οι τομείς συνεργασίας θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν, μεταξύ άλλων, την πρόληψη των συγκρούσεων, την ασφάλεια στη θάλασσα, την προστασία του περιβάλλοντος, το διαπεριφερειακό εμπόριο, την ανάπτυξη των υποδομών και των λιμένων, την προώθηση της γαλάζιας οικονομίας, την επισιτιστική ασφάλεια, την ανθρώπινη κινητικότητα στην περιοχή της Ερυθράς Θάλασσας και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράνομης μετανάστευσης. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του λαθρεμπορίου και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και οι διαρκώς μεγαλύτερες επιπτώσεις του οργανωμένου εγκλήματος και του βίαιου εξτρεμισμού παγκοσμίως απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Η συνεργασία στον τομέα της θαλάσσιας ασφάλειας θα βασίζεται στη στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια των θαλασσών και το αντίστοιχο σχέδιο δράσης, στα διδάγματα που αντλήθηκαν από την ολοκληρωμένη προσέγγιση της ΕΕ σε θέματα συγκρούσεων και κρίσεων στο Κέρας της Αφρικής, καθώς και στο έργο της επιχείρησης Atalanta, EUCAP Somalia και της ομάδας επαφής για την πειρατεία στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας, οι οποίες έχουν συμβάλει τα μέγιστα στην καταπολέμηση της πειρατείας.

[Κέρας της Αφρικής]

5. Το Κέρας της Αφρικής έχει αποκτήσει μεγαλύτερη γεωπολιτική και οικονομική σημασία, πράγμα που συνεπάγεται νέες δυνατότητες για τις χώρες της περιοχής και τους εταίρους τους. Κατά την τελευταία δεκαετία, η ΕΕ έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες - με πολιτικό διάλογο και ενεργό δέσμευση, αποστολές στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) και συνδρομή για τη συνεργασία για την ανάπτυξη σε συγκεκριμένους τομείς - για την πλήρη στήριξη και προαγωγή της ειρήνης, της σταθερότητας, της βιώσιμης ανάπτυξης και ευημερίας για όλους στο Κέρας της Αφρικής. Η ΕΕ θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την ενίσχυση της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής συνεργασίας με τους εταίρους της περιοχής, χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα μέσα.
6. Η ΕΕ εκφράζει βαθιά ανησυχία για το μέγεθος της ανθρωπιστικής κρίσης στο Κέρας της Αφρικής, κυρίως όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια, τα μέσα διαβίωσης και την πρόσβαση στο νερό, σε μια περιοχή που πλήττεται από συχνές φυσικές καταστροφές, την κλιματική αλλαγή, συγκρούσεις μεγάλης κλίμακας και αναγκαστικές εκτοπίσεις. Ως ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας, η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει στήριξη στα εκατομμύρια ευάλωτα άτομα που είναι θύματα αυτής της κατάστασης με σκοπό να ενισχύσει την ανθεκτικότητά τους. Η ΕΕ καλεί τις κυβερνήσεις να επιταχύνουν την ζωτικής σημασίας παροχή βοήθειας και προστασίας και να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα σεξουαλικής και σεξιστικής βίας, ιδίως για τα 4 εκατομμύρια πρόσφυγες, 10 εκατομμύρια εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα, τις κοινότητες υποδοχής τους, τις γυναίκες, τα παιδιά και τους αναπήρους.
7. Η δημιουργία περιφερειακών ικανοτήτων για την προώθηση της ασφάλειας, της ειρήνης και της ευημερίας αποτελεί τον πυρήνα της παγκόσμιας στρατηγικής της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας. Η ΕΕ υποστηρίζει επί μακρόν την Διακυβερνητική Αρχή για την Ανάπτυξη (IGAD) και το όραμά της να γίνει ο κυριότερος παράγων για την επίτευξη ειρήνης, ευημερίας και περιφερειακής ολοκλήρωσης. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τους ηγέτες της IGAD, δεδομένου ότι ενισχύουν τις δομές και την σύνθεσή της και διαμορφώνουν τις προτεραιότητές της ώστε να είναι ικανή να δώσει συλλογικές λύσεις στα νέα παγκόσμια προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή.

8. Η ΕΕ παροτρύνει όλους τους διεθνείς εταίρους, ιδίως τα Ηνωμένα Έθνη, την Αφρικανική Ένωση και τον Σύνδεσμο των Αραβικών Κρατών, να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να ενισχύσουν τη σταθερότητα και την ευημερία όλης της περιοχής. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί στενός διεθνής και περιφερειακός συντονισμός, ιδίως με το έργο του Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής, προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι αυτοί.
9. Το μέλλον της περιοχής έγκειται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, τη δημοκρατία, τη χρηστή διακυβέρνηση, τη σταθερότητα και την ασφάλεια όλων των ανθρώπων, καθώς και τη βιώσιμη ανάπτυξη και οικονομική ολοκλήρωση για όλους σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτές είναι οι αρχές που κατευθύνουν τη δράση της ΕΕ στην περιοχή του Κέρατος της Αφρικής. Εν προκειμένω, η ΕΕ επικροτεί τα ουσιαστικά μέτρα που έλαβε πρόσφατα η ηγεσία της Αιθιοπίας για να εξασφαλίσει μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των μερών, χάρη σε περισσότερη πολιτική ελευθερία και μεταρρυθμίσεις και είναι πρόθυμη να την στηρίξει για να συνεχίσει τις προσπάθειες. Η ΕΕ εξαίρει επίσης τα σημαντικά μέτρα που έλαβε η Κένυα και ενθαρρύνει τις δύο χώρες να συνεχίσουν την πορεία προς τον σεβασμό των αρχών αυτών, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την εκλογική μεταρρύθμιση, ενώ αντιμετωπίζουν αποφασιστικά τα εσωτερικά τους προβλήματα. Οι δύο χώρες διαθέτουν τα θεμέλια για ένα δυναμικό μέλλον που μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για ολόκληρη την περιοχή. Η ΕΕ καλεί όλες τις χώρες της περιοχής, καθόσον προσπαθούν να εφαρμόσουν συνταγματικές, εκλογικές και σταθεροποιητικές διαδικασίες, να αντλήσουν διδάγματα από τις εμπειρίες αυτές και να επιλύσουν τις εσωτερικές διαφορές τους. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία μιας βιώσιμης συνολικής ειρηνευτικής συμφωνίας που θα εγγυάται ασφάλεια και προστασία και θα θέσει τέλος στα δεινά του λαού του Νοτίου Σουδάν. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνεχίσει τις επαφές της με τις αρχές του Νοτίου Σουδάν και την IGAD, μεταξύ άλλων μέσω του Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου για την αναζωογόνηση της χώρας.

10. Η Σομαλία, θεωρούμενη για πολύ καιρό ως το επίκεντρο της αστάθειας στο Κέρας της Αφρικής, κινείται προς την κατεύθυνση μιας ουσιαστικής αλλαγής. Η πρόοδος αυτή οφείλεται στις πρόσφατες προσπάθειες της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης της Σομαλίας και των ομόσπονδων κρατών μελών, μεταξύ των οποίων η διεξαγωγή, τον Ιούνιο, της πρώτης συνόδου του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας από τον Φεβρουάριο του 2018, καθώς και στον ουσιαστικό ρόλο της Αποστολής της Αφρικανικής Ένωσης στη Σομαλία (AMISOM) για αποκατάσταση της ασφάλειας. Η ΕΕ έχει συμβάλει κατά πολύ στην έξοδο της Σομαλίας από την παρατεταμένη σύγκρουση και είναι αποφασισμένη να συνεχίσει τη σημαντική της συνεργασία με τη χώρα. Έχει τεράστια σημασία το να ενστερνισθεί περισσότερο η Σομαλία αυτή τη διαδικασία προκειμένου να συνεχισθούν οι θετικές εξελίξεις τόσο σε ομοσπονδιακό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Στις 16 και 17 Ιουλίου 2018, έχει προγραμματισθεί συνάντηση της διεθνούς κοινότητας στα πλαίσια του φόρουμ εταιρικής σχέσης για τη Σομαλία στις Βρυξέλλες, κατόπιν των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν στη Διάσκεψη του Λονδίνου για τη Σομαλία τον Μάιο του 2017 και στο φόρουμ εταιρικής σχέσης για τη Σομαλία που πραγματοποιήθηκε στο Μουκντίσο τον Δεκέμβριο του 2017. Το φόρουμ εταιρικής σχέσης για τη Σομαλία θα δώσει την ευκαιρία να επισημανθεί η πρόοδος της χώρας, να καθορισθούν οι μελλοντικές προτεραιότητες και να ληφθούν δεσμεύσεις για πολιτικές μεταρρυθμίσεις, μεταξύ των οποίων αναθεώρηση του συντάγματος, διεξαγωγή ανόθευτων εκλογών το 2020/2021 και διαδικασία εθνικής συμφιλίωσης, καθώς και οικονομική ανάκαμψη, μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας και αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τα αποτελέσματα της συζήτησης στοργυλής τραπέζης ανωτέρων αξιωματούχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εαρινών συνόδων της Παγκόσμιας Τράπεζας, τον Απρίλιο του 2018, με σκοπό την εξομάλυνση των σχέσεων με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την πρόσβαση στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές και, εν τέλει, την ελάφρυνση του χρέους. Η ΕΕ υποστηρίζει θερμά το σχέδιο σταδιακής μετάβασης βάσει όρων με σκοπό τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στον τομέα της ασφαλείας από την AMISOM στις σομαλικές δυνάμεις ασφαλείας, με σαφείς προθεσμίες και βιώσιμη χρηματοδότηση προς την AMISOM. Η ΕΕ καλεί όλους τους εταίρους της Σομαλίας στην Αφρική, ιδίως τις χώρες που συνεισφέρουν στρατιωτικές δυνάμεις της AMISOM, στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και πέραν αυτής, να υποστηρίξουν τη Σομαλία - με ολικό, διαφανή και συντονισμένο τρόπο - στις προσπάθειες που καταβάλλει για να ανασυγκροτηθεί και να ενισχύσει την ασφάλειά της προς όφελος όλου του λαού της.

11. Σε αυτό το νέο γεωπολιτικό πλαίσιο, είναι ζωτικής σημασίας για τη γενική σταθερότητα και ανάπτυξη σε ολόκληρο το Κέρασ της Αφρικής, να επιλυθούν οι μακροχρόνιες διαφορές μεταξύ Αιθιοπίας και Ερυθραίας. Η ΕΕ επικροτεί την πρόσφατη ανακοίνωση του κυβερνητικού συνασπισμού της Αιθιοπίας ότι θα εφαρμόσει πλήρως τη συμφωνία του Αλγερίου και την απόφαση της επιτροπής συνόρων, επικροτεί την απόφαση της Ερυθραίας να στείλει αντιπροσωπία στην Αντίς Αμπέμπα, και καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμβάλουν εποικοδομητικά στην πορεία αυτή. Ως μάρτυρας της ειρηνευτικής συμφωνίας του Αλγερίου, η ΕΕ είναι πρόθυμη να βοηθήσει την Ερυθραία και την Αιθιοπία στην πορεία τους προς τη συμφιλίωση.
12. Ο Νείλος έχει πολιτική, οικονομική και ιστορική σημασία για την περιοχή. Τα ύδατά του αποτελούν πηγή κοινής ευημερίας για τις 11 χώρες που μοιράζονται τη λεκάνη απορροής του ποταμού. Χωρίς συνεργασία και συντονισμό, ωστόσο, ο ανταγωνισμός για τη χρήση του ποταμού μπορεί να συμβάλλει στην όξυνση των εντάσεων στην περιοχή. Λαμβάνοντας υπόψη τη μεγάλη αύξηση του πληθυσμού στην περιοχή, καθώς και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η ΕΕ εξαίρει τις προσπάθειες των χωρών να διερευνήσουν από κοινού τους καλύτερους τρόπους συνεργασίας και να συμφωνήσουν επί των θεμάτων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η ΕΕ επικροτεί επίσης τις τριμερείς συνομιλίες που διεξάγονται μεταξύ Αιγύπτου, Αιθιοπίας και Σουδάν με θέμα το Μεγάλο Φράγμα της Αιθιοπικής Αναγέννησης. Η ΕΕ είναι πρόθυμη να προσφέρει υποστήριξη για μεγαλύτερη συνεργασία όσον αφορά τον Νείλο, σύμφωνα με την επιθυμία που εξέφρασαν όλα τα μέρη.
-